

Viittomakielialan Osuuskunta Via

Työehtosopimus 1.2.2024–31.1.2026
Kuukausipalkkaiset työntekijät

Työehtosopimus

I Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

1. Tätä sopimusta sovelletaan Viittomakielialan Osuuskunta Vian palveluksessa oleviin kuukausipalkkaisiin tulkkeihin ja välittäjiin.

2 § Työn johto, jakaminen ja järjestäytymisoikeus

1. Työnantajalla on oikeus johtaa ja jakaa työtä.
2. Järjestäytymisoikeus on molemmin puolin loukkaamaton.

II Työsuhde

3 § Työsuhteen alkaminen

1. Työnantaja selvittää työhön tulevalle uudelle työntekijälle alan järjestö- ja neuvottelusuhteet sekä työpaikan luottamusmiehen.
2. Työnantaja ja työntekijä voivat sopia työnteon aloittamisesta alkavasta enintään kuuden kuukauden pituisesta koeajasta. Määräaikaisessa työsuhteessa koeaika saa olla enintään puolet työsopimuksen kestosta, ei kuitenkaan enempää kuin kuusi kuukautta.

3. Työsopimus on tehtävä kirjallisesti.
4. Määräaikainen työsopimus voidaan tehdä työsopimuslain mukaisesti perustellusta syystä. Mikäli työsopimus on tehty ilman perusteltua syytä tai mikäli ilman perusteltua syytä on tehty toisaan seuraavia määräaikaisia työsopimuksia, pidetään sopimusta toistaiseksi voimassa olevana työsopimuksena.
5. Jos työnantajan ja työntekijän välillä on tehty useita peräkkäisiä, keskeytymättöminä tai vain lyhytaikaisin keskeytyksin jatkuvia määräaikaisia työsopimuksia, työsuhteen katsotaan työsuhde-etuuksien määräytymisen kannalta jatkuneen yhdenjaksoisena.

4 § Työsuhteen päättymisen

1. Määräaikaiseen työsuhteeseen palkatun työntekijän työ päättyy sovitun määräajan päättyessä. Mikäli määräaikaisen työsopimuksen päättymisajankohta ei sopimusta tehtäessä ole tiedossa, työnantaja pyrkii ilmoittamaan siitä työntekijälle hyvissä ajoin ennen sopimuksen päättymistä.

2. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työnantajan noudattama irtisanomisaika työsopimuslain mukaan on:
  - 14 päivää, jos työsuhde on jatkunut enintään yhden vuoden
  - 1 kuukausi, jos työsuhde on jatkunut yli vuoden, mutta enintään neljä vuotta
  - 2 kuukautta, jos työsuhde on jatkunut yli neljä vuotta, mutta enintään kahdeksan vuotta
  - 4 kuukautta, jos työsuhde on jatkunut yli kahdeksan vuotta, mutta enintään kaksitoista vuotta
  - 6 kuukautta, jos työsuhde on jatkunut yli kaksitoista vuotta.
3. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työntekijän noudattama irtisanomisaika työsopimuslain mukaan:
  - 14 päivää, jos työsuhde on jatkunut enintään viisi vuotta
  - 1 kuukausi, jos työsuhde on jatkunut yli viisi vuotta.
4. Mikäli määräaikaisessa työsuhteessa sovitaan irtisanomismahdollisuudesta, noudatetaan edellä mainittuja irtisanomisaikoja.
5. Irtisanominen ja työsuhteen purkaminen suoritetaan kirjallisesti tai muuten todistettavasti.

III Työaika

5 § Säännöllinen työaika

1. Säännöllinen työaika on enintään 7,5 tuntia vuorokaudessa ja enintään 37,5 tuntia viikossa. Säännöllisen työajan ylittävä työ, on lisä- tai ylityötä, joka korvataan rahana tai työntekijän suostumuksella korotettuna vapaa-aikana.
2. Kuukausipalkkaisessa työssä työaikaan sisältyvien tulkkaus-/opetustuntien määrä voi säännöllisessä työssä olla enintään 30 tuntia viikossa.

Asioimistulkkauksessa tulkkaus-tunti käsittää tulkkaukseen käytetyn ajan ja matka-ajan työpäivän sisällä.

Opiskelutulkkauksessa ja opetuksessa tulkkaus-/opetus-tunti käsittää oppitunnit välitunteineen.
3. Työaika voidaan järjestää siten, että se on keskimäärin 37,5 tuntia viikossa, mikäli työnantaja ja työntekijä sopivat asiasta. Työajan tulee tasoittua keskimääräiseen 8 viikon tasoittumisjakson sisällä. Vuorokautinen säännöllinen työaika voi olla enintään 7,5 tuntia ja viikoittainen säännöllinen työaika voi olla enintään 45 tuntia.

Työvuorolista tulee antaa 2 viikkoa aikaisemmin. Keskimääräisessä työajassa työaikaan sisältyvien tulkkaus-/opetus-tuntien määrä voi olla enintään 36 tuntia viikossa.

Mikäli työntekijä ja työnantaja ovat sopineet keskimääräisestä työajasta, on työntekijällä oikeus irtisanomisaikaa käyttäen ja palata tekemään säännöllistä työaika.

4. Työviikko järjestetään viisipäiväiseksi, ellei työntekijän kanssa ole sovittu keskimääräisestä työajasta.

5. Liukuma tarkoittaa sitä, että yksittäinen työntekijä voi sovituissa rajoissa päättää työnsä alkamis- ja päättymisajankohdasta. Kokoaikaisilla työntekijöillä kiinteän työajan pituus on vähintään 3,5 tuntia ja osa-aikaisilla työntekijöillä vähintään 3 tuntia. Kiinteä työaika alkaa viimeistään siitä, kun tulkkaus/opetustyö alkaa. Muut työt sijoitetaan välittömästi kiinteän työajan yhteyteen.

Vuorokautinen liukuma, lyhennys tai pidennys, voi olla enintään neljä tuntia. Neljän kuukauden seurantajakson päättyessä plustuntien enimmäiskertymä

voi olla korkeintaan 40 tuntia ja miinustuntien enimmäiskertymä enintään 20 tuntia. Kertyneitä plustunteja voi pitää vapaana joko yksittäisinä tunteina tai kokonaisina päivinä, elleivät ne muuten tasoitu. Kokonaisten vapaapäivien pitämisestä on sovittava työnantajan kanssa.

6. Viikkolepo on vähintään 35 tuntia kestävä yhdenjaksoinen lepoaika. Viikkolepo pyritään sijoittamaan sunnuntain yhteyteen. Jos työntekijää tarvitaan poikkeuksellisesti työhön hänen viikkoleponsa aikana, hänen työaikaansa tulee lyhentää viimeistään kahden viikon kuluessa viikkolevosta käyttämättä jääneellä ajalla.

Viikkolepo korvataan työaikalain mukaisesti. Viikkolepokorvaus voidaan siirtää työaikapankkiin.

7. Vuorokausilepo tarkoittaa sitä, että jokaisen työvuoron alkamisesta seuraavan 24 tunnin aikana työntekijällä on oltava vähintään 11 tunnin pituinen keskeytymätön lepoaika. Vuorokausilepoa voidaan lyhentää liukuvassa työajassa työntekijän päättäessä työhön tulonsa ja lähtönsä ajankohdasta. Vuorokausilevon tulee tällöin olla vähintään 7 tuntia.

8. Työntekijällä on oikeus 1/2 tunnin pituiseen ruokataukoon niinä työpäivinä kun työpäivän pituus on vähintään 6 tuntia. Työntekijä saa poistua ruokatauon aikana työpaikalta. Ruokatauko luetaan työaikaan edellyttäen, että yhdenmittainen työaika on vähintään 6 tuntia.
9. Joului- ja juhannusaatto ovat vapaapäiviä. Mikäli työntekijä tekee työtä joului- tai juhannusaattona maksetaan normaalin palkan lisäksi tehdyiltä tunneilta yksinkertainen palkka. Matka-aika korvataan matkustussäännön mukaan. Valmistautumisajasta on sovittava erikseen.
10. Sellaisina viikkoina, joille sattuu arkipyhä, vapunpäivä, itsenäisyyspäivä, joului- tai juhannusaatto muulle arkipäivälle kuin lauantaille, lyhennetään säännöllisen työn määrää sanotun päivän työaika vastavalla määrällä.

Osa-aikatyössä arkipyhät lyhentävät työaika työsopimuksen mukaisen säännöllisen työajan ja työsopimuksessa sovitun työajan mukaisessa suhteessa.

6 § Lisä-, yli ja sunnuntaityö

1. Lisätyötä on työ, jota tehdään säännöllisen työajan ja pisimmän lainmukaisen säännöllisen työajan välisenä aikana.
2. Lisätyöstä maksetaan yksinkertainen tuntipalkka jokaiselta tehdyiltä tunnilta.
3. Vuorokautista ylityötä on työ, jota tehdään säännöllisen lainmukaisen enimmäistyöajan tai työvuoroluetteloon merkityn työajan lisäksi vuorokaudessa. Vuorokautisesta ylityöstä maksetaan kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu palkka.
4. Viikoittaista ylityötä on työ, jota tehdään lainmukaisen enimmäistyöajan tai työvuoroluetteloon merkityn työajan lisäksi viikossa ja siitä maksetaan kahdeksalta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu palkka.
5. Arkipyhät alentavat 50 %:n ja 100 %:n ylityökynnystä kukin säännöllisen vuorokautisen työajan tuntimäärän verran.
6. Sunnuntaityöstä, jolla tarkoitetaan sunnuntaina, muuna kirkollisena juhlapäivänä, vapunpäivänä ja itsenäisyyspäivänä tehtyä

työtä, maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi sunnuntaityökorotuksena yksinkertainen perustuntipalkka.

Sunnuntaityökorotus maksetaan myös sanottuja päiviä edeltäviltä päiviltä sekä juhannusaattoja ja jouluaattoja edeltäviltä päiviltä klo 18.00 - 24.00 välisenä aikana tehdystä työstä edellyttäen, että sunnuntaina tehdään tulkkausta/ opetusta vähintään 2 tuntia.

7. Sunnuntaina tehdystä ylityöstä maksetaan sunnuntaityökorotuksen lisäksi kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu palkka.
8. Työntekijän suostumuksella voidaan lisä-, yli- ja sunnuntaityö korvata vastaavana korotettuna vapaa-aikana. Työntekijän pyynnöstä lisätyöpalkka sekä yli- ja sunnuntaityökorvaukset voidaan siirtää työaikapankkiin. Vapaa-aika on annettava kahden kuukauden kuluessa työn suorittamisesta, mikäli työntekijä sitä vaatii.
9. Mikäli työntekijä sairastuu ylityövapaan aikana ja sairaus kestää yhtäjaksoisesti yli 4 päivää, ei tätä ylittävää aikaa lueta ylityövapaaksi, mikäli työntekijä tätä ilman aiheetonta viivytystä pyytää. Lääkärintodistuksen toimitaminen työnantajalle tulkitaan pyynnöksi siirtää ylityövapaa.

10. Ylityötä tehdään työnantajan aloitteesta. Tulkkaustyön ylläpitäen pitkittyessä voi työntekijä tehdä itsenäisesti päätöksen ylityöiden tekemisestä. Muuta työtä (sähköpostien luku, raportointi, omat projektit jne.) tehdään ylityönä vain työnantajan suostumuksesta.

7 § Ilta- ja yötyölisä

1. Kello 18.00 - 22.00 välisenä aikana tehty työ on iltatyötä. Iltatyöstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi 25 %:n suuruinen iltatyölisä henkilökohtaisesta tuntipalkasta. Ylityön ajalta maksetaan ylityöprosentilla korottamaton iltatyölisä.
2. Kello 22.00 - 06.00 välisenä aikana tehty työ on yötyötä. Yötyöstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi 40 %:n suuruinen yötyölisä henkilökohtaisesta tuntipalkasta. Ylityön ajalta maksetaan ylityöprosentilla korottamaton yötyölisä.
3. Ilta- ja yötyölisät maksetaan toteutuneen mukaan jokaiselta alkavalta vartilta. Ilta- ja yötyölisä voidaan siirtää työaikapankkiin kulloinkin voimassa olevan työaikapankkisopimuksen ehtojen mukaan.

8 § Lauantaityölisä

Lauantaina klo 0.00 - 18.00 välisenä aikana tehdystä työstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi 25 %:n suuruinen lauantaityölisä henkilökohtaisesta tuntipalkasta. Tätä määräystä sovelletaan, mikäli sunnuntaina tehdään tulkkausta/opetusta vähintään 2 tuntia.

Mikäli sunnuntaina ei tehdä tulkkausta/opetusta vähintään 2 tuntia, maksetaan lauantaityölisä edellä mainituin tavoin klo 0.00 – 24.00 väliseltä ajalta.

Lauantaityölisää ei makseta, mikäli kyseessä on ylityö.

Lauantaityölisä maksetaan toteutuneen mukaan jokaiselta alkavalta vartilta. Lauantaityölisä voidaan siirtää työaikapankkiin kulloinkin voimassa olevan työaikapankkisopimuksen ehtojen mukaan.

9 § Varallaolo

Jos työntekijän on sopimuksen mukaan oltava tavoitettavissa sovituissa paikassa ennalta sovittua tarkoitusta varten niin, että hänet voidaan kutsua työhön, maksetaan hänelle kultakin varallaolotunnilta 50 % perustuntipalkasta ja muutoin 30 % perustuntipalkasta. Varallaoloaika ei lueta työajaksi.

10 § Hälytyskorvaus

Jos työntekijä kutsutaan töihin vapaa-aikanaan, eikä kyse ole varallaolosta, hänelle maksetaan hälytyskorvauksena 25 €. Hälytyskorvausta ei makseta, jos työntekijä kutsutaan töihin aikana, jona hänen on etukäteen ilmoittanut olevansa käytettävissä. Hälytyskorvaus maksetaan myös silloin, jos kutsu töihin tulee esim. viranomaiselta tai ulkopuolisen välityskeskityksen kautta.

IV Palkkaus

11 § Palkkaryhmät

Palkkauksen perustana on työtehtävien vaativuus ja työntekijöiden pätevyys. Henkilökohtainen palkka muodostuu palkkaryhmän peruspalkasta, mahdollisesta henkilökohtaisesta palkanosasta, kieli- ja tehtäväkohtaisista lisistä sekä kokemusvuosilisästä.

Tulkkauksilaukset ovat perus-, keskitai vaativan tasoisia. **Perustason tulkkauks** tarkoittaa mm. yleistietoon perustuvaa opiskelutulkkauksa, terminologiaaltaan hankalaakin opiskelutulkkauksa opintojen alkaessa, pidemmällä olevaa opiskelutulkkauksa, jos tulkki on ollut mukana opintojen alusta asti ja/tai työskentelee parin kanssa. Lisäksi perustason tulkkauks tarkoittaa perusasioimistilanteita,

perusterveydenhuoltoa, tavallisimpia harrastuksia (esim. sellaisia, joita on harrastettu peruskoulussa tai lukiossa), viranomaisasiointia (sis. poliisin kanssa asioiminen esim. passinhaussa), tapahtumatulkkausta, turistimatkoja, retkiä, pienimuotoisia tai tulkille tutun uskontokunnan tilaisuuksia (kaavat osattava). Kuurosokeille tulkkaus voi sisältää aina myös taktiiviittomista.

Keskitason tulkkaus tarkoittaa mm. kokouksia, sairaudenhoitoa, työelämätkkausta, erityisalojen harrastuksia, opiskelutulkkausta usealla alalla ja usealla opintotasolla, hengellisiä tulkkauksia, tulkkauksia suuremmissa tapahtumissa yleisötulkkinä, viranomais-tulkkausta (sis. poliisikuulustelut), teatteri- ja muuta kulttuuritulkkausta, turistimatkojen yleisötulkkausta, retkien yleisötulkkausta ja media-tulkkausta silloin, kun tulkkaustilan-teeseen voi valmistautua etukäteen.

Vaativan tason tulkkaus tarkoittaa mm. vieraskielistä opiskelutulkkaus-ta, akateemista opiskelutulkkausta, tieteellisiä seminaareja ja konferens-seja, oikeustulkkausta, erikois-sairaanhoidon tilanteita esim. tera-piatulkkausta, vaativaa työpaikka-tulkkausta, tulkkausta henkilölle, jolla on haasteita kommunikaatio-taidoissa ja mediatulkkausta suorissa lähetyksissä.

Palkkaryhmiä on neljä. Työntekijän taitotaso ja sen mukaiset työtehtävät määrittävät, mihin palkkaryhmään työntekijä kuuluu.

1. ryhmä

Työntekijä kuuluu 1. palkkaryhmään, jos hänellä ei ole kahden vuoden säännöllistä (vähintään 40 tuntia kuukaudessa) työkokemusta tulkkauksesta ja/tai opettamisesta. Työntekijä toimii tulkkina pääsääntöisesti perustason tulkkauksissa ja/ tai opettajana alkeistason perhe-opetuksissa. Työntekijä vastaa oman työnsä suunnittelusta yhdessä välityksen kanssa.

2. ryhmä

Työntekijä kuuluu 2. palkkaryhmään, jos hänellä on vähintään kahden vuoden säännöllinen työkokemus tulkkauksesta ja/tai opettamisesta. Työntekijä toimii tulkkina pääsääntöisesti perustason tulkkauksissa. Tehtävänkuvassa voi olla myös alkeistason perhe- tai ryhmäopetusta ja/ tai avustavia välitystehtäviä.

3. ryhmä

Työntekijä kuuluu 3. palkkaryhmään, jos hän työskentelee pääsääntöisesti keskitaso-n tulkkauksissa. Tehtävänkuvassa voi olla myös perhe- tai ryhmäopetusta, välitystä ja/ tai vertaiskoulutusta.

Työntekijä vastaa oman työnsä suunnittelun lisäksi mahdollisesti myös toimialueen tai työryhmän töiden suunnittelusta. Työntekijä voi vastata uuden tai työhön palaavan työntekijän perehdyttämisestä.

Tehtävänkuvaa tulee kuulua vähintään viisi seuraavista keskitason tulkkaustehtävistä ja/tai valmiuksista:

1. Valmius minkä tahansa ei-akateemisen ja äidinkielen opiskelutulkkauksen vastuutulkiksi (kokemusta useilta opintojen tasoilta ja aloilta)
2. Yleisötulkkaus monipuolisesti
3. Hengelliset tilaisuudet myös yleisötulkkina
4. Viranomaistulkkaukset (esim. poliisikuulustelut)
5. Syvä osaaminen jostakin tulkkaamastaan erityisalasta (esim. tekniikka, sosiaali- ja urheilu, kulttuuri, taide)
6. Keskitason työelämäntulkkaus
7. Keskitason kokoukset ja seminaari
8. Valmius lähteä tulkkaamaan keskitason tilaisuuksia ulkomaille
9. Mediatulkkaus tallennetuissa lähetyksissä tai lähetyksissä, joihin voi valmistautua.

Tai vähintään kolme yllämainittua tulkkaustehtävää ja lisäksi seuraavia tehtäviä 0-2 niin, että tehtäviä on yhteensä vähintään viisi:

- Keskitason kirjoitustulkkaus vähintään 10 500 merkin kirjoitusnopeudella (Typing Master -testi tmv.)
- Keskitason tulkkaus kuurosokeille ja kuurosokeille tulkkauksen menetelmien laaja hallinta
- Jatkotason perhe- ja ryhmäopetus
- Opettajan pedagogiset opinnot (60 op)
- Itsenäinen työskentely välityksen sijaisena
- Vertaiskoulutus.

4. ryhmä

Työntekijä kuuluu 4. palkkaryhmään, jos hänen tehtävänkuvansa on tulkkausta pääsääntöisesti keski- ja vaativan tason tulkkauksissa. Tehtävänkuvaa saattaa sisältää myös opetusta, välitystä, koulutusta ja muita vaativia asiantuntijatehtäviä.

Työntekijä vastaa oman työnsä suunnittelun lisäksi mahdollisesti myös alueen tai työryhmän töiden suunnittelusta. Työntekijä voi vastata uuden tai työhön palaavan työntekijän perehdyttämisestä.

Tehtävänkuvaukseen tulee kuulua vähintään viisi seuraavista vaativan tasoista tulkkaustehtävistä ja/tai valmiuksista. Tehtävistä vaaditaan vahvaa näyttöä, joka on saatu työkokemuksella, erikoistumisopinnoilla tai muulla erityisellä paneutumisella.

1. Valmius minkä tahansa opiskelutulkkauksen vastuutulkiksi (kokeusta useilta opintojen tasoilta, myös akateemisesta tai vieraskielisestä opiskelutulkkauksesta)
2. Hengelliset tilaisuudet laajasti (herätysliikkeet, muut kuin ev.lut. uskontokunnat)
3. Oikeustulkkaus
4. Tieteelliset seminaarit, konferenssit ja viralliset kokoukset tmv. myös yleisötulkkina
5. Vaativa erikoissairaanhoido (esim. psykoterapia, mielen-terveyskuntoutus, saattohoito)
6. Vaativa työelämätkkaus (esim. termistöltään erityinen ammattiala, monikielisyys, nopea-tempoinen tulkkaus molempiin suuntiin, ryhmätyönohjaus)
7. Asiakasyhteisöihin kiinteästi liittyvien tilaisuuksien yleisötulkkaus (esim. asiantuntijaluennot, kuurojen kulttuuripäivät)
8. Valmius lähteä tulkkaamaan vaativan tason tilaisuuksia ulkomaille
9. Mediatulkkaus (tv, radio ja internet) myös suorissa lähetyksissä.

Tai vähintään kolme yllämainittua tulkkaustehtävää ja lisäksi seuraavia tehtäviä 0-2 niin, että tehtäviä on yhteensä vähintään viisi:

- Vaativan tason kirjoitustulkkaus vähintään 11 500 merkin kirjoitusnopeudella (Typing Master -testi tmv.)
- Vaativan tason tulkkaus kuurosokeille ja kuurosokeiden tulkkaamisen menetelmien laaja hallinta
- Kielten rekisterien ja tulkkaamisen muokkaaminen vastaanottajan erityistarpeiden mukaan (maahanmuuttajat, lapset, vanhukset ja henkilöt, joilla on haasteita kommunikaatio-aidoissa)
- Opetuksen muokkaaminen opettavien erityistarpeiden mukaan (esim. taktiilopetus tai vaikeasti kehitysvammaisten opetus)
- Opettajan pedagogiset opinnot (60 op)
- Väilyksen kaikkien työtehtävien hallinta
- Asiantuntijaluennot, yrityksen sisäinen ja ulkoinen koulutus.

Tehtävänkuvaa voidaan tarkistaa

- työntekijän omasta pyynnöstä
- mikäli työntekijä ei ole käytettävissä niihin tehtäviin, joiden mukaan palkka on määritelty.

12 § Palkat

Vähimmäispalkat 1.2.2024

	Palkkaryhmä 1	Palkkaryhmä 2	Palkkaryhmä 3	Palkkaryhmä 4
0 v	2 814,39 €	2 940,60 €	3 038,40 €	3 236,27 €
3 v	2 898,82 €	3 028,82 €	3 129,55 €	3 333,36 €
7 v		3 117,04 €	3 220,70 €	3 430,45 €
10 v		3 234,66 €	3 342,24 €	3 559,90 €
15 v		3 293,47 €	3 403,01 €	3 624,62 €
20 v		3 514,02 €	3 630,89 €	3 754,07 €

Työntekijöiden henkilökohtaisia palkkoja ja taulukkopalkkoja korotetaan 1.2.2025 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruudesta päätetään 31.12.2024 mennessä. Mikäli yleiskorotuksesta ei päästä sopimukseen, on kummallakin osapuolella oikeus irtisanoa työehtosopimus päätymään 31.1.2025.

13 § Kokemuslisät

1. Työntekijälle maksetaan kokemusvuosilisää 3, 7, 10, 15 ja 20 kokemusvuosilisään oikeuttavan vuoden jälkeen. Kokemusvuosilisäprosentit ovat 3, 6, 10, 12 ja 16 laskettuna palkkaryhmän peruspalkasta. Palkkaryhmässä 2 ja 3 kokemuslisäprosentit ovat 3, 6, 10, 12 ja 19,5 laskettuna palkkaryhmän peruspalkasta.
2. Kokemuslisään oikeuttavana aikana pidetään työssäoloaikaa, jonka työntekijä on ollut oman työnantajan työssä sekä sellaisessa muun työnantajan työssä, missä työ on ollut samankaltaista ja säännöllinen työaika on vähintään 40 tuntia kalenterikuukaudessa.

14 § Kielillisä

Palkkaryhmissä 2-4 saa kielillisää 42,22 euroa kuukaudessa, jos tulkkaa vieraalla kielellä keskitason tulkkauksissa tai opettaa tai välittää vieraalla kielellä (Yleinen kielitutkinto tasolla 3-4 tai vastaava todistettu kielitaito). Kielillisää saa 73,89 euroa kuukaudessa, jos tulkkaa vieraalla kielellä vaativan tason tulkkauksissa (Yleinen kielitutkinto tasolla 5-6 tai vastaava todistettu kielitaito). Kielillisää saa jokaisesta tulkkaus-, opetus- ja/tai välitystyössä käyttämästään vieraasta kielestä.

Työnantaja maksaa työntekijän omalla ajalla suorittaman yleisen

kielitutkinnon hinnan (ei matkakustannuksia) kerran tutkinnon kohteena olevaa kieltä kohden. Määräys koskee ruotsin, englannin ja espanjan kieltä.

15 § Tehtävä- tai projektikohtainen lisä

Työntekijälle voidaan maksaa tehtävä- tai projektikohtaista lisää 42,22–147,78 euroa kuukaudessa ylimääräisistä tehtävistä, joilla lisätään yrityksen sisäistä osaamista, edistetään tuottavuutta tai jotka muuten katsotaan yritykselle erityisen hyödyllisiksi tehtäviksi. Lisän suuruuteen vaikuttaa tehtävien laajuus, lukumäärä ja vastuullisuus. Lisää maksetaan tehtävän keston ajan, kuitenkin vähintään yhdeltä kuukaudelta.

16 § Osa-aikatyö

1. Osa-aikatyöntekijän kuukausipalkka määräytyy työehtosopimuksen mukaisen säännöllisen työajan ja työsopimuksessa sovitun lyhyemmän työajan välisessä suhteessa.
2. Osa-aikatyöntekijälle, joka on tehnyt lisätyötä työsopimuksessa sovitun työajan lisäksi, maksetaan vuosilomapalkka, vuosilomakorvaus, sairausajan palkka sekä muut tämän työehtosopimuksen mukaan maksettavat etuudet keskimääräisen ansion perusteella laskettuna.

17 § Muut palkkamääräykset

1. Kuukausipalkkaisille työntekijöille palkka maksetaan kunkin kuukauden viimeinen päivä, ellei työntekijän kanssa toisin sovita.
2. Tuntipalkanjakaja on 158.
3. Päiväpalkanjakaja on 21.
4. Työsuhteen päättyessä palkka maksetaan työsuhteen viimeisenä päivänä. Lisät ja ylityskorvaukset voidaan työsuhteen päättyessä maksaa työsuhteen päättymistä seuraavana palkanmaksupäivänä.

V Poissaolot

18 § Työntekijän sairastuminen

1. Työnantaja maksaa työntekijälle sairausajalta palkkaa, jos työntekijä on sairastumisen tai tapaturman vuoksi estynyt tekemästä työtä ja työntekijä ei ole aiheuttanut työkyvyttömyyttä tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella.
2. Työntekijän on viipymättä ilmoitettava poissaolosta ja jos mahdollista sen kestosta. Työntekijän on vaadittaessa esitettävä työkyvyttömyydestä lääkärintodistus tai muu työnantajan hyväksymä selvitys.
3. Työnantaja maksaa työntekijälle palkkaa kunkin työkyvyttömyystapauksen yhteydessä työsuhteen keston perusteella seuraavasti:

- työsuhde kestänyt alle 1 kuukauden, 50 prosenttia palkasta sairastumispäivältä ja sitä seuraavalta 9 arkipäivältä
- työsuhde kestänyt vähintään 1 kuukauden, mutta alle 5 vuotta, viiden viikon ajalta
- työsuhde kestänyt vähintään 5 vuotta, yhdeksän viikon ajalta.

Mikäli sama sairaus uusiutuu 3 työpäivän kuluessa työhön palaamisesta, lasketaan sairausajan palkanmaksujakso, kuin kyseessä olisi yksi poissaolajakso.

4. Työnantaja toteuttaa sairausajan palkan maksamisen joko siten, että työnantaja maksaa palkan työntekijälle ja hakee itselleen sairausvakuutuskorvauksen tai siten, että työnantaja maksaa palkan sairausvakuutuslain karenssipäiviltä ja tämän jälkeisiltä päiviltä työnantaja maksaa päiväpalkan ja sairausvakuutuslain perusteella suoritettavan päivärahan erotuksen.
5. Jos sairausvakuutuslain tarkoittama päivärahaa ei työntekijästä johtuvasta syystä makseta tai jos se maksetaan lakisääteistä pienempänä, vähenee työnantajan palkanmaksuvelvollisuus maksamatta jääneellä määrällä.

19 § Raskaus- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa

1. Työntekijän raskaus- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa määräytyvät työsopimuslain ja sairausvakuutuslain mukaan.
2. Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen raskausrahaan, maksetaan palkka raskausvapaan alusta lukien 40 arkipäivän osalta. Palkanmaksun edellytyksenä on, että työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään yhdeksän kuukautta välittömästi ennen raskausvapaan alkamista tai että työntekijä on ollut Viialla työssä yhteensä vähintään 9 kuukautta viimeksi kuluneen 24 kuukauden aikana ennen raskausvapaan alkamista.
3. Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen vanhempainrahaan, maksetaan palkka vanhempainvapaan alusta lukien 32 ensimmäisen arkipäivän ajalta. Palkanmaksun edellytyksenä on, että työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään yhdeksän kuukautta välittömästi ennen vanhempainvapaan alkamista tai, että työntekijä on ollut Viialla työssä yhteensä vähintään 9 kuukautta viimeksi kuluneen 24 kuukauden aikana ennen vanhempainvapaan alkamista.

4. Työnantajalla on oikeus saada työntekijälle samalta ajalta tuleva raskausraha ja vanhempainraha tai maksettua palkkaa vastaava osa siitä.

20 § Tilapäinen hoitovapaa

1. Työntekijällä on oikeus saada alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsensa tai muun hänen talouksessaan vakituisesti asuvan alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsen sairastuessa äkillisesti lapsen hoidon järjestämiseksi tai tämän hoitamiseksi tilapäistä hoitovapaata enintään 4 työpäivää. Lapsen vanhemmat tai huoltajat eivät saa pitää tilapäistä hoitovapaata samanaikaisesti.

Oikeus tilapäiseen hoitovapaaseen on myös lapsen vanhemmalla, joka ei asu tämän kanssa samassa taloudessa.

Samassa taloudessa vakituisesti asuvaksi lapseksi katsotaan myös avio- tai avopuolison lapsi, jonka hoitovastuu on vanhempien välisessä kirjallisessa huolto- ja koskevassa sopimuksessa jaettu siten, että lapsi asuu vuoroviikon molempien vanhempien luona.

2. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle tilapäisestä hoitovapaasta ja sen arvioidusta kestoajasta niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys tilapäisen hoitovapaan perusteesta.
3. Työntekijälle maksetaan palkka tilapäisen hoitovapaan ajalta kolmelta työpäivältä. Palkka maksetaan työntekijälle samojen perusteiden mukaan kuin sairausajan palkasta on sovittu.
4. Palkan maksamisen edellytyksenä tässä pykälässä tarkoitetun poissaolon ajalta on, että poissaolo on sairastuneen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämätön. Palkallisuuden edellytyksenä on lisäksi, että molemmat vanhemmat ovat ansiotyössä tai kysymyksessä on yksinhuoltaja ja että lapsen sairaudesta esitetään vastaava selvitys kuin mitä työntekijän omasta sairaudesta vaaditaan.

21 § Lääkärintarkastukset

Työntaja ei vähennä työntekijän säännölliseltä työajalta tulevaa palkkaa alla mainituissa tapauksissa. Määräysten soveltamisen edellytyksenä on, että tarkastukset ja tutkimukset on järjestetty työajan

tarpeetonta menetystä välttämällä, ettei tarkastuksia ole voitu hoitaa työajan ulkopuolella ja, että niistä on ilmoitettu etukäteen työnantajalle.

Muut kuin lakisääteiset lääkärintarkastukset

Työntekijä käy oman sairauden johdosta välttämättömässä lääkärintarkastuksessa. Tämä koskee myös sairauden hoitoon tai sairauden jälkiseurantaan liittyviä laboratorio- ja röntgentutkimuksia. Lisäksi tämä koskee myös lääkärintutkimuksesta aiheutuvaa työkyvyttömyyttä sekä sairausoireiden vuoksi tapahtuvaa tarkkailua tai tutkimusta sairaalassa tai lääkärin- tai terveydenhoitajan vastaanotolla.

Äkillisen hammassairauden hoitotoimen ajalta

Hammassairaus aiheuttaa työntekijän työkyvyttömyyden ja hammas-sairaus vaatii hoitoa samana päivänä. Edellytyksenä on, että hammaslääkärin antama todistus osoittaa työkyvyttömyyden ja hoidon kiireellisyyden.

Raskaus

Työntekijä käy synnytystä edeltävissä lääketieteellisissä tutkimuksissa. Vastaava oikeus on myös sillä vanhemmalla, joka ei ole raskaana.

Lakisääteiset lääkärintarkastukset ja tutkimukset

Työntekijä osallistuu lakisääteisiin ja työnantajan määräämiin terveydenhoidollisiin tutkimuksiin, jatkotutkimuksiin tai tarkastuksiin. Mikäli edellä mainitut tutkimukset, jatkotutkimukset tai tarkastukset tapahtuvat työntekijän vapaa-aikana, laskeetaan niihin kuulunut aika työajaksi.

Työterveyshuolto

Työntekijä käyttää työterveyshuollon palveluita ja työntekijä käy työterveyshuollon läheteellä erikoislääkäriin, psykologin tai fysioterapeutin vastaanotolla tai hoidossa.

22 § Työterveyshuolto

Työnantaja järjestää yleislääkäritasoisien työterveyshuollon.

23 § Tilapäinen poissaolo

Sairaus

1. Työntekijälle järjestetään mahdollisuus lyhyeen tilapäiseen palkattomaan poissaoloon perheessä sattuneen äkillisen sairastapauksen johdosta. Tällaisen poissaolon vuoksi ei työntekijän vuosilomaetuja vähennetä.

Kuolema ja hautajaiset

2. Työntekijälle järjestetään mahdollisuus lyhyeen tilapäiseen poissaoloon, joka johtuu lähi-

omaisen kuolemasta ja hautajaisista. Tällaisen poissaolon takia ei työntekijän palkkaa ja vuosilomaetuja vähennetä.

Lähiomaiseksi katsotaan työntekijän avio-, avopuoliso ja näiden kanssa samassa taloudessa asuvat lapset, työntekijän suoraan ylenevässä ja alenevässä polvessa olevat sukulaiset ja työntekijän veljet ja sisaret ja näiden lapset.

Vihkiäiset, parisuhteen rekisteröinti ja merkkipäivät

3. Työntekijä saa palkallisen vapaa-päivän omia vihkiäisiään tai parisuhteen rekisteröintiä varten, mikäli vihkiäispäivä tai rekisteröimispäivä sattuu hänen työpäiväkseen.
4. Työntekijä saa palkallisen vapaa-päivän 40-, 50- ja 60-vuotispäivänään, jos merkkipäivä sattuu hänen työpäiväkseen.

Kutsunta ja kertausharjoitukset

5. Asevelvollisen työntekijän osallistuminen asevelvollisten kutsuntatilaisuuteen ei aiheuta hänen ansionsa alenemista.
6. Jos työntekijä osallistuu reservin kertausharjoitukseen, maksetaan hänelle palkan ja reserviläispalkan erotus osallistumispäiviltä.

Yhteiskunnallinen toiminta

7. Työntekijälle maksetaan palkan ja ansiomenetyksen korvauksen erotus hänen osallistuessaan työaikana kunnanvaltuuston tai -hallituksen tai lakisääteisten vaalien vaalilautakunnan tai -toimikunnan työskentelyyn tai hänen toimiessaan käräjäoikeuden lautamiehenä. Työntekijän vuosilomaetuja ei vähennetä sen vuoksi, että kokoukset pidetään työaikana.

Järjestötoiminta

8. Työntekijän palkka- ja vuosilomaetuja ei vähennetä, jos hän osallistuu valittuna edustajana Akavan, Akavan Erityisalojen tai sen valtakunnallisen jäsenjärjestön liitto-, edustajisto-, vuosi- ja hallituksen kokouksiin.

Poissaolo pakottavasta perhesyystä

9. Työntekijällä on oikeus tilapäiseen poissaoloon työstä, jos hänen välitön läsnäolonsa on välttämätöntä hänen perhettään kohdanneen, sairaudesta tai onnettomuudesta johtuvan, ennalta arvaamattoman ja pakottavan syyn vuoksi. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle poissaolostaan ja sen syystä niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys poissaolonsa perusteesta.

Tällaisen poissaolon ajalta työntekijä ei ole oikeutettu palkkaan.

Omaishoitovapaa

10. Työntekijällä on kalenterivuoden aikana oikeus saada enintään viisi työpäivää vapaata työstä henkilökohtaisen avun tai tuen tarjoamiseksi omaiselle tai työntekijän kanssa samassa taloudessa asuvalle läheiselle, jos omainen tai muu läheinen tarvitsee työntekijän välitöntä läsnäoloa edellyttävää merkittävää avustamista tai tukea toimintakykyä huomattavasti alentaneen vakavan sairauden tai vakavan vamman vuoksi. Työntekijällä on oikeus vastaavaan vapaaseen myös edellä tarkoitetun henkilön saattohoitoon osallistumisen vuoksi. Omaisella tarkoitetaan työntekijän lasta, vanhempaa, avio- ja avopuolisoa sekä työntekijän kanssa rekisteröidyssä parisuhteessa olevaa.

Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle omaishoitovapaasta ja sen arvioidusta kestosta niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys poissaolon perusteesta.

Tällaisen poissaolon ajalta työntekijä ei ole oikeutettu palkkaan, mutta poissaolo ei kuitenkaan vähennä työntekijän vuosilomaetuja.

VI Vuosiloma ja lomarahaa

24 § Vuosiloma

1. Työntekijän oikeus vuosiloman ja lomakorvaukseen määräytyy vuosilomalain ja jäljempänä olevien määräysten mukaan.
2. Työntekijä ansaitsee vuosilomaa kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta:
  - a) kaksi arkipäivää
  - b) kaksi ja puoli arkipäivää, jos työsuhde maaliskuun loppuun mennessä on kestänyt vähintään vuoden
  - c) kolme arkipäivää, jos työsuhde Vian palveluksessa on maaliskuun loppuun mennessä kestänyt vähintään 10 vuotta.
3. Täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi katsotaan sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä on ollut työssä vähintään 14 päivää. Jos työntekijä on sopimuksen mukaan työssä niin harvoin päivinä, ettei hänelle kerry 14 päivää sisältäviä kuukausia tai vain osa kalenterikuukausista sisältää neljatoista päivää, katsotaan täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä on ollut työssä vähintään 35 työtuntia.
4. Työntekijä voi säästää lomaa paikallisesti sovitulla tavalla (säästövapaa). Työntekijän ja työnantajan välinen säästövapaasopimus on tehtävä kirjallisesti.
5. Vuosiloman ajalta työntekijälle maksetaan vuosilomapalkka vuosilomalain säännösten mukaisesti.
6. Mikäli työntekijä sairastuu vuosiloman aikana ja sairaus kestää yhtäjaksoisesti yli 4 päivää, ei ylittävää aikaa lueta vuosilomaksi, mikäli työntekijä tätä ilman aiheutonta viivytystä pyytää. Omavastuupäivät eivät saa kuitenkaan vähentää työntekijän oikeutta neljän viikon vuosilomaan.
7. Työntekijällä on oikeus vuosilomaa täydentäviin lisävapaapäiviin, jos hänen täydeltä lomanmääräytymisvuodelta ansaitsemansa vuosiloma alittaa 24 päivää sairaudesta, tapaturmasta tai lääkinnällisestä kuntoutukselta johtuvan poissaolon vuoksi. Oikeutta lisävapaapäiviin ei ole enää sen jälkeen, kun poissaolo on yhdenjaksoisesti jatkunut yli 12 kuukautta. Työntekijällä on oikeus saada lisävapaapäiviltä säännönmukaista palkkaansa vastaava korvaus.
8. Määräaikaisessa työsuhteessa vuosilomaa kertyy 2,5 päivää lomanmääräytymiskuukautta kohden, kun työntekijä on ollut Viialla töissä 12 kuukautta.

Lomakorvaus työsuhteen jatkuessa

9. Mikäli työntekijä on työssä niin harvoina päivinä, ettei hän vuosilomailain mukaan ansaitse vuosilomaa, suoritetaan hänelle lomapalkan asemasta lomakorvaus.
10. Lomakorvauksen suuruus on 9 % edellisen lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta lukuun ottamatta hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta. Lomakorvauksen suuruus on 11,5 %, mikäli työsuhde ennen lomanmääräytymisvuoden päättymistä on kestänyt vähintään yhden vuoden.

Lomakorvaus työsuhteen päättyessä

11. Työsuhteen päättyessä on työntekijällä, joka sen aikana on ollut työssä vähintään 14 päivää tai 35 työtuntia, oikeus saada vuosilomapalkkaa vastaava lomakorvaus yhtä monelta täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta kuin hän on ansainnut vuosilomaa ja joilta hän työsuhteen päättyessä ei lomaa tai lomakorvausta vielä ole saanut.
12. Työntekijä, joka on ollut työssä niin harvoina päivinä, ettei hän ole ansainnut lomaa on oikeus työsuhteen päättyessä saada

lomakorvaus. Lomakorvauksen suuruus on 9 % ja jos työsuhde lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä on kestänyt vähintään yhden vuoden, on lomakorvauksen suuruus 11,5 %.

25 § Lomaraha

Työntekijälle maksetaan lomaraha 50 % tämän työehtosopimuksen mukaisesta vuosilomansa palkasta vuosilomapalkan maksamisen yhteydessä.

Lomaraha maksetaan myös lomakorvauksesta, mikäli työsuhde päättyy työnantajan irtisanoessa työntekijän taloudellisista ja tuotannollisista syistä.

Lomaraha voidaan siirtää työaikapankkiin kulloinkin voimassa olevan työaikapankkisopimuksen ehtojen mukaan.

VII Muut määräykset

26 § Matkakustannukset ja päivärahat

Matkakustannusten korvaamisessa ja päivärahojen maksamisessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa verohallituksen päätöstä matkakustannusten korvaamisesta. Lisäksi noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa yrityksen matkustussääntöä.

27 § Jäsenmaksujen periminen

1. Mikäli työntekijä antaa siihen valtuutuksen, perii työnantaja Akavan Erityisalojen jäsenmaksut työntekijän palkanmaksun yhteydessä.
2. Työnantaja suorittaa kertyneet jäsenmaksut Akavan Erityisalojen ilmoittamalle pankkitilille annettujen ohjeiden mukaisesti.

28 § Ryhmähenkivakuutus

Työnantaja kustantaa työntekijöille ryhmähenkivakuutuksen siten kuin siitä on keskusjärjestöjen välillä sovittu.

29 § Kokoontuminen työpaikoilla

Akavan Erityisalojen rekisteröidyllä alayhdistyksellä ja sen työpaikkaosastolla tai vastaavalla on mahdollisuus työnantajan osoittamassa paikassa työajan ulkopuolella järjestää kokouksia työpaikan työsuhteasioista seuraavin edellytyksin:

1. Kokouksen pidosta sovitaan etukäteen työnantajan kanssa.
2. Järjestäjillä on oikeus kutsua kokoukseen liiton edustajia.
3. Työntekijäliiton ja sen yhdistyksen ilmoituksia saadaan kiinnittää työpaikan ilmoitustaululle.

30 § Luottamusmies, työsuojeluvaltuutettu ja paikallinen neuvottelujärjestys

1. Luottamusmiehestä on sovittu tämän sopimuksen liitteessä.
2. Luottamusmieskorvaus on 135 €/kk. Varaluottamusmieskorvaus on 85 €/kk.
3. Luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun ammattitaidon ylläpitäminen on turvattava myös luottamustehtävän aikana sellaisen ammatillisen koulutuksen kautta, jota järjestetään muille työntekijöille.
4. Luottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulla on oikeus käyttää osuuskunnan tavanomaisia toimistovälineitä, joihin kuuluvat myös osuuskunnassa yleisesti käytössä olevat atk-laitteet ja niihin liittyvät ohjelmat sekä internet-yhteys ja sähköposti.
5. Työsuojeluvaltuutetun korvaus on 85 €/kk.

31 § Koulutus

Koulutusta koskevat määräykset ovat tämän sopimuksen liitteenä.

32 § Työaistelutoimenpiteet

Työaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tähän sopimukseen tai sen yksityiseen määräykseen ovat kielletyt.

33 § Työryhmä

Osapuolet perustavat palkkaryhmä-uudistustyöryhmän sopimuskauden ajaksi. Kenenkään palkka ei voi uudistuksen takia laskea.

34 § Sopimuksen voimassaolo

Työehtosopimus on voimassa 1.2.2024–31.1.2026 jatkuen edelleen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kuukautta ennen sopimuksen päättymistä ole kummaltakaan puolelta irtisanottu. Mikäli osapuolet eivät pääse sopimukseen 1.2.2025 toteutettavasta palkankorotuksesta 31.12.2024 mennessä, on kummallakin osapuolella oikeus irtisanoa tämä työehtosopimus päättymään 31.1.2025 ilman irtisanomisaikaa riippumatta siitä, mitä edellä on sovittu sopimuskaudesta ja irtisanomisajasta.

Helsingissä 18. päivänä joulukuuta 2023.

VIITTOMAKIELIALAN OSUUSKUNTA VIA

Raija Roslöf

Outi Huusko

AKAVAN ERITYISALAT AE RY

Salla Luomanmäki
toiminnanjohtaja

Tuire Torvela
lakimies

Luottamusmiestä koskevat määräykset

1. Akavan Erityisalojen jäsenillä on oikeus valita keskuudestaan luottamusmies ja varaluottamusmies.
2. Luottamusmiehen vaali voidaan suorittaa työpaikalla. Vaali on toimitettava siten, että kaikilla järjestäytyneillä työntekijöillä on mahdollisuus osallistua vaaliin. Valitusta luottamusmiehestä ja varaluottamusmiehestä on ilmoitettava kirjallisesti työnantajalle.
3. Luottamusmiehen tehtävänä on toimia Akavan Erityisaloihin järjestäytyneiden työntekijöiden edustajana työehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa. Lisäksi luottamusmies edustaa edellä mainittuja työntekijöitä työlainsäädännön soveltamista sekä yleensä työnantajan ja työntekijöiden välisiä kysymyksiä koskevissa asioissa.
4. Luottamusmiehellä on oikeus saada tehtävänsä hoitamiseen tarvittavat tiedot. Luottamusmiehellä on myös oikeus pyydettäessä saada seuraavat tiedot: työntekijöiden nimet, työsuhteen alkamisaika, koko ja osa-aikaisien työntekijöiden lukumäärä, määräaikaisten työntekijöiden lukumäärä sekä työsuhteen kestoaika.
5. Luottamusmiehelle tulee antaa riittävästi aikaa luottamusmiestehtävän hoitamista varten.
6. Luottamusmiestä ei saa siirtää huonompipalkkaiseen tai vähempiarvoiseen työhön luottamusmiehtävän aikana tai sen vuoksi.
7. Luottamusmiehen irtisanomis- suojasta on voimassa mitä työ- sopimuslaissa on säädelty.
8. Luottamusmiehen työ- sopimus- lain mukaisia irtisanomissuojaa koskevia määräyksiä sovelletaan myös 6 kuukautta luottamusmiehtehtävän päättymisen jälkeen.
9. Jos luottamusmiehen työ- sopi- mus on päätetty edellä olevien määräysten vastaisesti, työnanta- jan on suoritettava korvauksena luottamusmiehelle vähintään 6 ja enintään 30 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.
10. Työnantaja korvaa sen ansion, minkä luottamusmies menettää hoitaessaan luottamusmie- tehtäviä työaikana.
11. Mikäli luottamusmies suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä työajan ulkopuolella, maksetaan tästä ylityökorvaus.
12. Jos luottamusmies joutuu mat- kustamaan luottamusmiestehtävi- en hoitamisen vuoksi, maksetaan matkakustannusten korvaukset työehtosopimuksen mukaisesti.
13. Luottamusmiehellä on oikeus osallistua luottamusmiehille järjestettävään koulutukseen.

Koulutusta koskevat määräykset

Kun työntekijä työnantajan lähettämänä osallistuu ammattiinsa liittyviin koulutustilaisuuksiin, korvaa työnantaja hänelle koulutuksen aiheuttamat kustannukset ja säännöllisen työajan ansionmenetyksen. Mikäli koulutus tapahtuu säännöllisen työajan ulkopuolella, korvataan työntekijälle siitä johtuvat suoranaiset kustannukset, mutta koulutusta ei lueta työajaksi.

Luottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulla on oikeus osallistua Akavan Erityisalojen ja Ylemmät Toimihenkilöt YTN:n järjestämiin ammattiyhdistyskoulutuksiin.

Edellytyksenä on, että koulutuksen tarve todetaan yhteisesti työnantajan kanssa ja siihen osallistuminen ei aiheuta työnantajan toiminnalle tuntuva haittaa.

Luottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulla on oikeus osallistua koulutukseen ilman, että heidän palkkaansa vähennetään. Luottamusmiehen osalta ansiomenetykset korvataan enintään kuukauden ja työsuojeluvaltuutetun osalta enintään kahden viikon ajalta.

Ammattiyhdistyskoulutukseen osallistuminen ei aiheuta vuosiloma- tai muiden etuuksien vähentymistä.

Viittomakielialan

Osuuskunta Via

Maistraatinportti 4 A, 6. krs

00240 Helsinki

info@osuuskuntavia.fi

osuuskuntavia.fi

Akavan Erityisalat

Lakimies Tuire Torvela

Maistraatinportti 4 A, 6. krs

00240 Helsinki

p. 0201 235 356

tuire.torvela@akavanerityisalat.fi

www.akavanerityisalat.fi

Akavan
Erityisalat

Viittomakielialan
Osuuskunta Via